

## Claus per entendre el mercat laboral (VI)

# CONSEQÜÈNCIES DE LA CRISI: SALARIS MÉS DESIGUALS

*Amb aquest número de **TEMES SOCIOECONÒMICS GADESO** seguim la sèrie dedicada a esbrinar quines són les noves **claus per entendre el mercat laboral**. En aquesta ocasió parlarem de la recentment publicada Enquesta Anual d'Estructura Salarial. La complexitat d'aquesta enquesta provoca que les dades ens arribin amb un considerable retard. Tant és així que la darrera publicació (25 de juny de 2014) fa referència a dades de l'any 2012.*

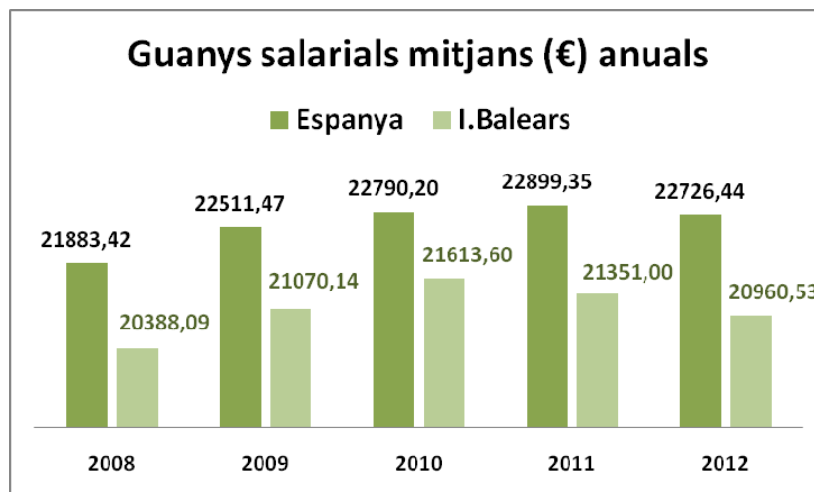
*Sens dubte el salari i els costos laborals en el seu conjunt són elements claus del tarannà del mercat laboral. Però ho és encara més l'estructura d'aquests salaris, és a dir, el guany brut anual per treballador/a classificat per tipus de jornada, sexe, contracte, activitat econòmica, tipus d'ocupació, edat o nacionalitat.*

*Val a dir que cada pic són més els organismes internacionals que es preocupen pels efectes de l'estructura dels salaris en la desigualtat. A més de l'OIT, que és un clàssic en l'anàlisi sobre aquest assumpte, recentment l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) ha afirmat que "l'increment de la desigualtat està bàsicament determinat per canvis en la distribució dels salaris". L'OCDE calcula que els salaris representen el 75% de la renda de les llars a l'àrea euro, i que el 10% de treballadors i treballadores millor pagats han augmentat molt els seus guanys, mentre que els salaris del 10% pitjor remunerats han retrocedit. Aquesta major desigualtat salarial és conseqüència de: a) La globalització del treball; b) L'estirabot del treball a temps parcial i temporal, especialment de les dones; c) L'augment de l'autoocupació, molt superior en les rendes més baixes; i d) El major increment de les rendes del capital en el total de les rendes. Per tant, hom pot afirmar que els salaris més desiguals són la conseqüència de la crisi de l'estabilitat en l'ocupació: A major flexibilitat precària, més desigualtat salarial.*

*Seguidament analitzam com aquestes tendències es concreten en el mercat laboral de les Illes Balears amb una ullada a l'Enquesta Anual d'Estructura Salarial 2012. Reiteram el nostre desig que el contingut d'aquest **TEMES SOCIOECONÒMICS GADESO** sigui del vostre interès.*

## 1.- Salaris mitjans 2008-2012

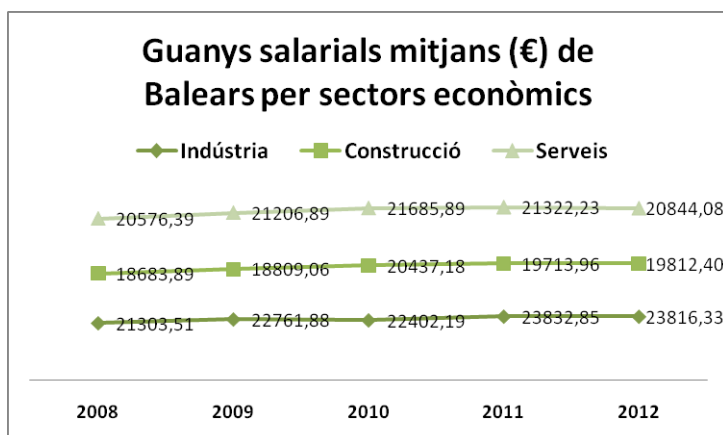
A la gràfica següent podem observar que els salaris de les Illes Balears se situen sempre per davall de la mitjana espanyola. Però, mentre a l' inici de la crisi (2008) el salari dels illencs i les illenques era un 6,8% inferior a la mitjana espanyola, a l'any 2012 aquesta diferència ha crescut un punt i es situa en un 7,8%.



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta Anual d'Estructura Salarial 2012 (INE)

## 2.- Salaris mitjans a Balears per sectors econòmics

En consonància amb el que succeeix arreu, els salaris més elevats corresponen al sector de la indústria. L'evolució durant el quinquenni analitzat ha estat la següent: Indústria: +11,8%; Construcció: + 6,0%; Serveis: + 1,3%. És a dir, el sector serveis, que és hegemònic a les Illes Balears, és, precisament, el que acumula un menor creixement salarial.

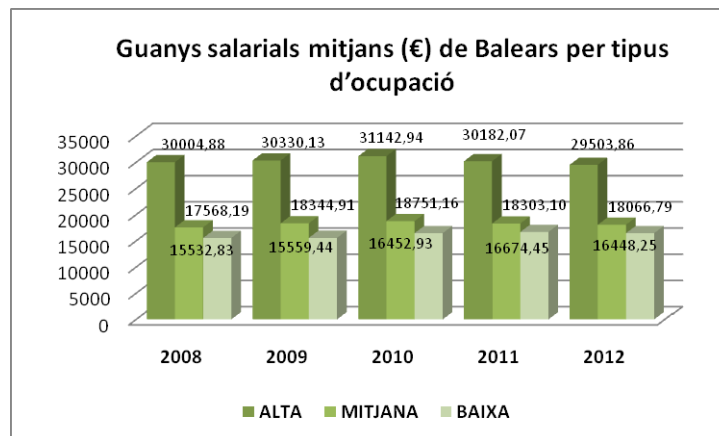


Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta Anual d'Estructura Salarial 2012 (INE)

### 3.- Salaries mitjans a Balears per tipus d'ocupació

El tipus d'ocupació és una de les variables que més influeixen en el nivell salarial. En relació a aquest nivell, es considera alta l'ocupació del grup de directors/es i gerents; mitjana la de tècnics professionals, científics i intel·lectuals, tècnics i professionals de suport i treballadors dels serveis de protecció i seguretat; i baixa la dels treballadors i treballadores no qualificats en serveis (excepte transports) i els treballadors dels serveis de restauració i comerç.

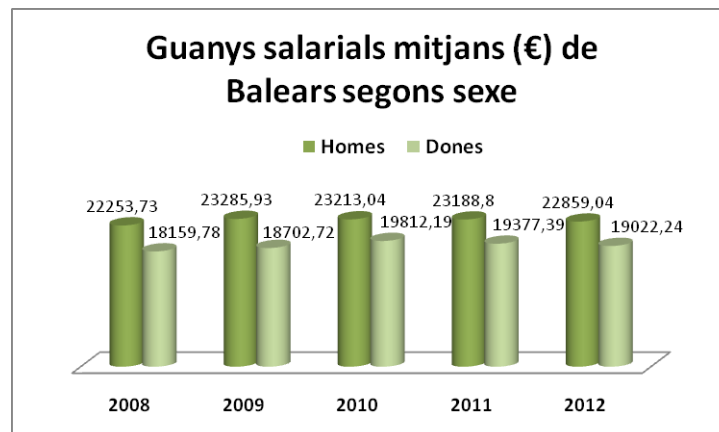
En el quinquenni 2008-2012 la diferència en quant a guanys salarials entre ocupació alta i mitjana ha passat del 41,4% en 2008 al 38,8% en 2012; i la diferència entre guanys entre ocupació alta i baixa ha passat en aquest mateix període del 48,2% al 44,2%.



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta Anual d'Estructura Salarial 2012 (INE)

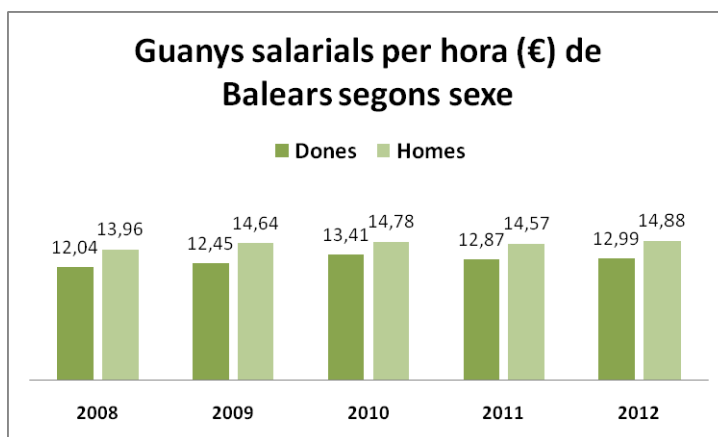
### 4.- Salaries mitjans de Balears segons sexe

La diferència de guanys salarials entre homes i dones es manté quasi sense canvis al llarg del període analitzat. Concretament, es mou entre un 18,4% l'any 2008 i un 16,8% l'any 2012.



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta Anual d'Estructura Salarial 2012 (INE)

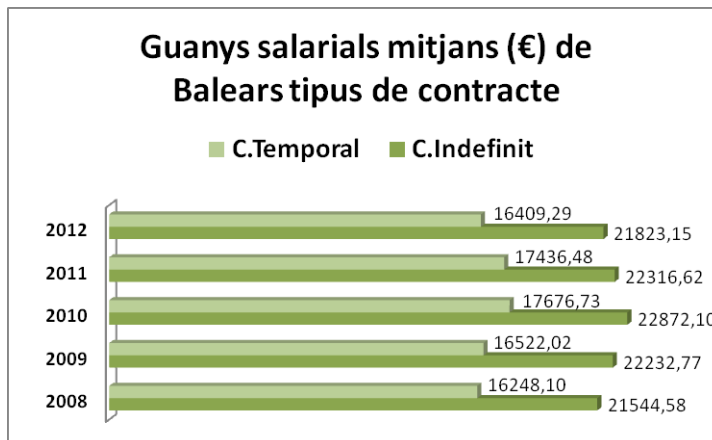
En qualsevol cas, la diferència salarial per gènere s'aprecia millor si observam el salari per hora. Aquí no es pot invocar la major presència femenina en el treball a temps parcial. En aquest cas no hi ha grans variacions i el salari d'hora normal es mou entorn d'un 13% menys per a les dones que per als homes.



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta Anual d'Estructura Salarial 2012 (INE)

## 5.- Salaris mitjans de Balears segons tipus de contracte

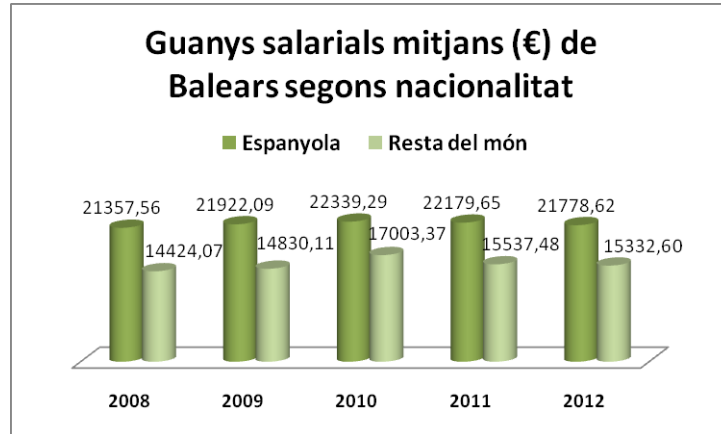
Una de les desigualtats salarials més importants es produeix entre les persones amb contracte indefinit i les que pateixen la temporalitat contractual. La diferència és, en aquest cas, de l'entorn del 25%.



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta Anual d'Estructura Salarial 2012 (INE)

## 6.- Salaris mitjans de Balears segons nacionalitat

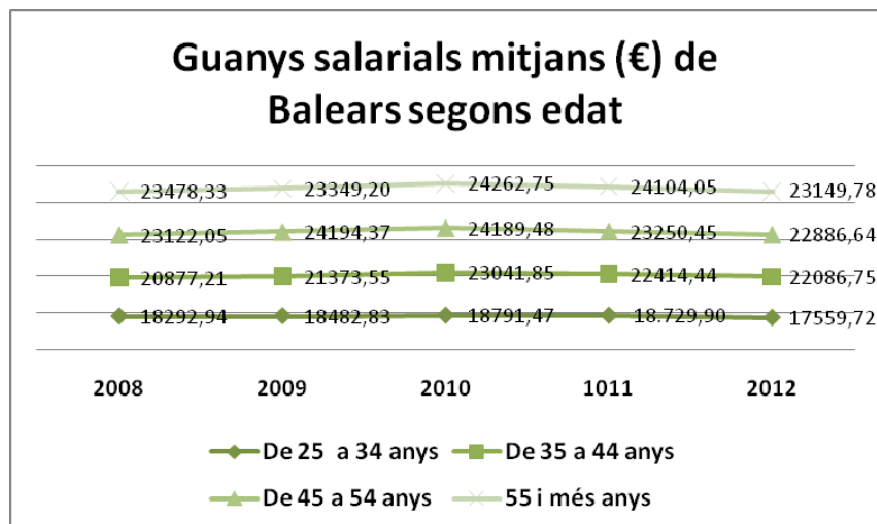
L'altra gran factor de desigualtat dels guanys salarials és la nacionalitat. Els estrangers tenen un salari entorn d'un 30% inferior al dels espanyols.



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta Anual d'Estructura Salarial 2012 (INE)

## 7.- Salaris mitjans de Balears per edats

Les dades del guany salarial de les persones menors de 25 anys són poc sòlides, per tant no les hem incloses a l'anàlisi. En qualsevol cas, la informació disponible assenyalava que, a més edat, més salari. Concretament, la diferència entre el grup de 25 a 34 anys i el de 55 i més anys és d'un 24% (en 2012).



Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta Anual d'Estructura Salarial 2012 (INE)